

V Bruseli 5. 8. 2021
COM(2021) 455 final

2021/0255 (NLE)

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

**týkajúce sa zmiešaného učenia v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho
a sekundárneho vzdelávania**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2021) 219 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Rovnaký prístup k vysokokvalitnému vzdelávaniu pre všetkých je veľmi dôležitý tak pre hospodársky, ako aj sociálny pokrok. Politika v oblasti vzdelávania by mala všetkým občanom umožniť, aby dosiahli svoj plný potenciál a rozvíjali svoje kompetencie prostredníctvom celoživotného vzdelávania. Je to kľúčové posolstvo týchto dokumentov: oznámenie Komisie *o vytvorení Európskeho piliera sociálnych práv*¹, vízia európskeho vzdelávacieho priestoru², *akčný plán digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027*³, *uznesenie Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030)*⁴, a *závery Rady o rovnosti a inklúzii vo vzdelávaní a odbornej príprave s cieľom podporiť úspech vo vzdelávaní pre všetkých*⁵. Dosiahnutie tohto cieľa sa stalo ešte naliehavším z hľadiska výziev v oblasti vzdelávania, ktoré sa dostali do popredia počas pandémie ochorenia COVID-19.

1. Výzvy, ktorými sa má navrhované odporúčanie zaoberať

Uzavretie školských areálov a širšie spoločenské obmedzenia v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 poukázali na existujúce silné a slabé stránky primárneho a sekundárneho vzdelávania vrátane odborného vzdelávania a prípravy (OVP). Systémy vzdelávania a odbornej prípravy preukázali obrovskú schopnosť inovovať a prijímať nové prístupy⁶, ale aj značné nedostatky z dôvodu nedostatočnej pripravenosti využívať rôzne vzdelávacie prostredia a nástroje.

- Pre vzdelávajúce sa osoby bol proces vzdelávania často pomalší, menej podrobný a niekedy oneskorený. Spravidla bol sťažený z dôvodu neexistencie systematickej výuky v triede a rytmu a úzkej interakcie s učiteľmi a spolužiakmi.
- Fyzická, duševná a emocionálna pohoda bola v určitých prípadoch narušená, pretože veľa škôl nemohlo ponúknuť štruktúrované činnosti ani prístup k zariadeniam, a zdravie a motivácia detí vychádzali z toho, čo im mohli poskytnúť ich rodiny⁷ a domáce prostredie.
- Mnohým rodinám a vzdelávajúcim sa osobám, a to najmä tým zo znevýhodnených skupín, chýbali potrebné schopnosti a zdroje na to, aby zvládli učenie sa doma⁸.

¹ COM(2017) 250.

² https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_sk.

³ COM(2020) 624.

⁴ Ú. v. EÚ C 66/1, 26.2.2021.

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610(01)).

⁶ Napríklad, rýchlo nadobudli účinnosť nové právne predpisy a súčasne sa poskytla väčšia autonómia orgánom a vedúcim pracovníkom škôl na miestnej úrovni. Ako sa uvádza v otvorenej verejnej konzultácii o akčnom pláne pre digitálne vzdelávanie, mnoho škôl nadviazalo partnerstvo s rodičmi, miestnymi spoločnosťami, podnikmi, súkromnými spoločnosťami, mimovládnyimi organizáciami a kultúrnymi organizáciami (vrátane vysielacích médií), alebo ho obnovilo.

⁷ Spoločné výskumné centrum Európskej komisie zhromaždilo pohľady detí a rodín v deviatich krajinách EÚ vo svojej správe *How families handled emergency remote schooling during the Covid-19 lockdown in spring 2020* (Ako rodiny na jar 2020 riešili núdzové dištančné vzdelávanie počas obmedzenia pohybu v dôsledku ochorenia COVID-19).

⁸ Podľa výsledkov otvorenej verejnej konzultácie, ktorej cieľom bolo pripraviť akčný plán digitálneho vzdelávania, oznamovali rodičia a vzdelávajúce sa osoby konkrétne ťažkosti s prechodom na dištančnú núdzovú výučbu. Rodičia uvádzajú, že ich deti mali osobitne zlé skúsenosti s motiváciou učiť sa, so skúšaním/hodnotením a spätnou väzbou a s nízkou kvalitou online obsahu vzdelávania. Ako hlavná

Viedlo to k veľkým obavám žiakov, ktorí by za normálnych okolností dostávali v škole cieleňú podporu vzdelávania, dotované a zdravé jedlá⁹ alebo prístup k rôznym mimoškolským činnostiam vrátane fyzických činností.

- Veľa systémov, škôl a pedagógov nebolo pripravených na takúto zmenu, pokiaľ ide o digitálne kompetencie a zdroje vrátane pripojiteľnosti a infraštruktúry¹⁰. Niektorí učitelia z oblasti primárneho a sekundárneho vzdelávania uviedli, že od subjektov verejného sektora chýbali jasné usmernenia a komunikácia. Informovali aj o nedostatočnej podpore a odbornej príprave, ktoré sa týkajú formovania vzdelávania na obdobia, keď sa všetci žiaci alebo väčšina z nich budú učiť doma.
- Dôležití odborníci v oblasti vzdelávania – hosťujúci špecialisti, styční úradníci pre rodinu, pedagógovia v kultúrnych organizáciách, ako aj školitelia a tútori v oblasti učenia sa na pracovisku – a ich zdroje už nemali prístup do škôl.
- Všetky prírodovedné predmety, umelecké činnosti a odborné vzdelávanie a príprava boli prerušené, pretože závisia od prístupu do konkrétnych priestorov, laboratórií a k prístrojom a od dohľadu vyškolených odborníkov, čo má za normálnych okolností tak pedagogické, ako aj bezpečnostné dôvody.
- Keď boli školy zatvorené, čelili problémom pri zachovávaní osobných a sociálnych výhod vyplývajúcim z toho, že sú súčasťou školskej komunity.

Snaha o víziu kvalitnejšieho a inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy sa v žiadnom prípade neobmedzuje na súvislosť s pandemiou ochorenia COVID-19. Stále pretrvávajú výzvy v oblasti formovania vzdelávania a odbornej prípravy: budovanie zmysluplných skúseností so vzdelávaním v rôznych prostrediach a pre vzdelávajúce sa osoby rôzneho veku, schopností a z rôznych pomerov, podpora rozvoja širokých kompetencií zodpovedajúcich potrebám vzdelávajúcich sa osôb v globálnej spoločnosti v súčasnosti a v budúcnosti, podpora dobrých podmienok a podpora pedagógov a škôl pri prispôsobovaní a zdokonaľovaní ich vlastných organizačných a pedagogických metód v prospech všetkých vzdelávajúcich sa osôb. Na splnenie týchto výziev a zlepšenie kapacít si metóda zmiešaného učenia vyžaduje jednotný prístup systému vzdelávania a odbornej prípravy ako celku ako súčasť kultúry neustáleho zlepšovania.

2. Ciele navrhovaného odporúčania

Toto navrhované odporúčanie je súčasťou okamžitej reakcie na poznatky získané z pandémie ochorenia COVID-19, keď sa vystupňovalo a dostávalo do popredia veľa už skôr existujúcich výziev a nerovností. V odporúčaní by sa navrhli krátkodobejšie opatrenia na riešenie najnaliehavejších nedostatkov, ktoré sa doteraz pozorovali, a na prekonanie účinkov na mladú generáciu. Zároveň by sa v ňom načrtla cesta vpred, pokiaľ ide o kombinovanie vzdelávacích

výzva do budúcnosti boli určené sociálno-ekonomické rozdiely medzi vzdelávajúcimi sa osobami. Pozri aj pripravovanú štúdiu: Cachia R., Velicu A., Chaudron S., Di Gioia R. a Vuorikari R., „*Remote schooling during Covid-19 spring 2020 lockdown. A closer look at European families.*“ (Dištančné vzdelávanie počas obmedzenia pohybu v dôsledku ochorenia COVID-19 na jar 2020. Bližší pohľad na európske rodiny).

⁹ Školským programom EÚ sa deťom umožňuje učiť sa o zdravom stravovaní a životnom štýle. Pozri [Čo je školský program |Európska komisia \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Podľa výsledkov otvorenej verejnej konzultácie, ktorej cieľom bolo pripraviť akčný plán digitálneho vzdelávania, nemalo 69 % základných škôl a 64 % stredných škôl predchádzajúcu skúsenosť s dištančným vzdelávaním pomocou digitálnych technológií. Respondenti uviedli množstvo prekážok a bariér, medzi ktoré patrí neexistencia digitálnej infraštruktúry a digitálnych kapacít, slabý koncept vzdelávania, nedostatočná komunikácia medzi školou a rodinou a nedostatočné digitálne kompetencie, najmä v prípade pedagógov.

prostredí a nástrojov v oblasti primárneho a sekundárneho vzdelávania, ktorá môže v súlade s akčným plánom digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027 a európskym vzdelávacím priestorom pomôcť vybudovať odolnejšie systémy vzdelávania a odbornej prípravy a pripraviť pôdu na splnenie cieľov digitálneho desaťročia¹¹. Cieľom je zvýšiť inkluzívnosť a kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy a zlepšiť rozvoj širokých kompetencií všetkých vzdelávajúcich sa osôb.

Navrhovaným odporúčaním sa neobhaja začeňovanie obmedzenej účasti pedagógov na vzdelávaní, ani nepodporuje strávenie väčšieho množstva času pred obrazovkou. Neusiluje sa ani o to, aby v oblasti primárneho a sekundárneho vzdelávania digitálne technológie okamžite a nerozvážne nahradili tlač, papier a ceruzky¹². Nárast platforiem a komunikačných kanálov môže v prípade študentov, pedagógov a rodičov zvýšiť riziko digitálnej únavy a organizačného vyhorenia. V rámci zotavenia sa z pandémie ochorenia COVID-19 sa navrhované odporúčanie skôr snaží podporovať nepretržitý vývoj a zlepšovanie vyváženého školského vzdelávania (pokiaľ ide o pedagogiku, ako aj materiály na vzdelávanie), ktoré podporuje vysokú kvalitu a inkluzívnosť, pričom jeho ďalším prínosom je dostatočná odolnosť a prispôsobenie sa.

3. Osobitné ustanovenia odporúčania

Zmiešané učenie vo formálnom vzdelávaní a odbornej príprave nastáva vtedy, keď škola, pedagóg alebo vzdelávajúca sa osoba zaujme k vzdelávaciemu procesu viac ako jeden prístup:

- kombinovanie prostredí školy a dištančného vzdelávania a
- kombinovanie rôznych vzdelávacích nástrojov, ktoré ako súčasť úloh v oblasti vzdelávania môžu byť digitálne (vrátane online) a nedigitálne.

Na zabezpečenie optimálneho využívania zmiešaného učenia sa musia učitelia a vzdelávajúce sa osoby vybaviť potrebnými vedomosťami, zručnosťami a postojmi a mať pozitívny prístup k využívaniu vhodných digitálnych nástrojov a zmenám vo výučbe. Metóda zmiešaného učenia musí byť aj dostatočne flexibilná, aby umožňovala prispôsobenie sa potrebám vzdelávajúcich sa osôb a voľnosti pedagógov zaviesť ju podľa ich kontextu a publika. Zabezpečenie podmienok vedúcich k zmiešanému učeniu závisí aj od zdrojov vzdelávajúcich sa osôb a organizácie, kultúry a zdrojov školy, t. j. od prístupu k vhodným, cenovo dostupným a dobre fungujúcim prostrediam a nástrojom. Aby sa to dosiahlo, toto navrhované odporúčanie zdôrazňuje potrebu opatrení na rôznych úrovniach (škola a jej miestny ekosystém, vzdelávací systém na úrovni členských štátov alebo regiónov, prípadne podpora na úrovni EÚ) a pre rozličné časové horizonty: krátkodobý ako okamžitá reakcia na pandémiu a strednodobý na využívanie tejto metódy na presadzovanie kvalitného a inkluzívneho vzdelávania.

4. Doplnkovosť s inými iniciatívami

Navrhované odporúčanie je určené na doplnenie ďalších iniciatív Komisie, ktoré sa budú zaoberať súvisiacimi výzvami v školskom vzdelávaní, konkrétne opatrení uvedených

¹¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_sk.

¹² Výskum preukázal, že to môže spôsobiť spomalenie rozvoja schopností žiakov čítať s porozumením; pozri *Stavanger Declaration Concerning the Future of Reading* (Stavangerská deklarácia o budúcnosti čítania) (<https://ereadcost.eu/wp-content/uploads/2019/01/StavangerDeclaration.pdf>). Deklarácia, ktorú v roku 2019 podpísalo vyše 100 výskumníkov, obsahuje kľúčové zistenia štvorročného empirického výskumu v súvislosti s výskumnou akciou COST financovanou EÚ *Evolution of Reading in the Age of Digitalization (E-READ)* [Vývoj čítania vo veku digitalizácie (E-READ)].

v akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027¹³ a iniciatíve Cesty k úspechu v škole v rámci európskeho vzdelávacieho priestoru, ktorá má pomôcť všetkým žiakom dosiahnuť spôsobilosť v oblasti základných zručností a úplné vyššie sekundárne vzdelanie, programe v oblasti zručností pre Európu¹⁴ a najmä odporúčaní Rady o OVP¹⁵, v ktorom sa navrhuje modernizovaná vízia politiky EÚ v oblasti OVP vrátane jej digitalizácie a využívania zmiešaného učenia. Navrhované odporúčanie dopĺňa aj ďalšie iniciatívy v rámci programu Erasmus+ vrátane pedagogických akadémií programu Erasmus+.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Táto iniciatíva je v súlade s článkami 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V článku 165 sa stanovuje, že Únia „prispieva k rozvoju kvalitného vzdelávania podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi a, ak je to potrebné, podporovaním a dopĺňaním činnosti členských štátov pri plnom rešpektovaní ich zodpovednosti za obsah výučby a organizácie vzdelávacích systémov“. V článku 165 ods. 2 sa ďalej uvádza, že činnosť Únie v oblasti vzdelávania bude čiastočne zameraná na podporu rozvoja dištančného vzdelávania. V článku 166 sa stanovuje, že Únia má uskutočňovať politiku odborného vzdelávania, ktorá podporuje a dopĺňa činnosť členských štátov pri plnom rešpektovaní ich zodpovednosti za obsah a organizáciu odborného vzdelávania.

Touto iniciatívou sa nenavrhuje rozšírenie regulačnej právomoci EÚ ani povinných záväzkov členských štátov. Členské štáty sa na základe svojej vnútroštátnej situácie rozhodnú, ako vykonajú toto odporúčanie.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Členské štáty majú svoju vlastnú kultúru a právne predpisy pre koncepciu a organizáciu vzdelávania. Sú v plnej miere zodpovedné za obsah výučby a organizáciu svojich systémov vzdelávania a odbornej prípravy. Členské štáty však čelia mnohým spoločným problémom súvisiacim s pripravenosťou svojich systémov vzdelávania a odbornej prípravy, čo dokazuje vplyv pandémie ochorenia COVID-19 na vzdelávajúce sa osoby, ich rodiny, učiteľov, školiteľov a vedúcich pracovníkov inštitúcií. Cieľom odporúčania je podporiť členské štáty pri posilňovaní pripravenosti a odolnosti ich systémov vzdelávania a odbornej prípravy prostredníctvom rozvoja vyvážených metód zmiešaného učenia.

Pridaná hodnota tohto navrhovaného odporúčania na úrovni EÚ spočíva v schopnosti EÚ:

- uľahčovať spoločný prístup ku krátkodobým riešeniam problémov, ktoré sa vyskytli počas pandémie a viedli k rozdielom vo vzdelávacích výstupoch, alebo ich zväčšili,
- presadzovať spoločné európske chápanie príležitostí vytvorených zmiešaným učením, vrátane zlepšenia kvality a inkluzívnosti vzdelávania a odbornej prípravy, a rozvojom širokých kompetencií a dobrých podmienok vzdelávajúcich sa osôb,
- uľahčovať výmenu praktických alebo odborných znalostí a najlepších postupov tvorcov politiky, výskumníkov a pedagógov na úrovni systému a školy,

¹³ COM(2020) 624.

¹⁴ COM(2020) 274 final.

¹⁵ Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1 – 16.

- podporovať iniciatívy na úrovni EÚ s cieľom pomáhať rozvoju kompetencií pedagógov a vzdelávajúcich sa osôb v prostrediach a nástrojmi zmiešaného učenia a
- podporovať investície do uvedených oblastí.

V návrhu sa v súlade so zásadou subsidiarity načrtáva napredovanie prostredí a nástrojov zmiešaného učenia v oblasti primárneho a sekundárneho vzdelávania a na tento účel sa vydávajú odporúčania.

- **Proporcionalita**

Ani obsah, ani forma tohto navrhovaného odporúčania nepresahujú rámec nevyhnutný na dosiahnutie jeho cieľov. Záväzky, ktoré členské štáty prijímú, sú dobrovoľné a každý členský štát sa môže slobodne rozhodnúť, ktorý prístup uplatní.

- **Výber nástroja**

Aby sa prispelo k dosiahnutiu cieľov uvedených v článkoch 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v tejto zmluve sa počíta s tým, že Rada na návrh Komisie prijme odporúčania.

Odporúčanie Rady je vhodným nástrojom v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, kde má EÚ podpornú zodpovednosť, pričom ide o nástroj, ktorý sa v prípade európskych opatrení v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy často využíva. Týmto právnym nástrojom sa naznačuje záväzok členských štátov k predloženým opatreniam a poskytuje silnejší politický základ spolupráce v tejto oblasti, pričom sa v plnej miere rešpektuje právomoc členských štátov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuvádza sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Európska komisia v rokoch 2020 a 2021 konzultovala so zástupcami ministerstiev školstva, s európskymi sieťovými organizáciami (učiteľov, pedagógov, rodičov, študentov, zamestnávateľov, odborových zväzov), pedagógmi a ostatnou verejnosťou. Na lepšie pochopenie výziev a možností v tejto oblasti boli užitočné ďalšie prístupy a kontexty: online stretnutia a webináre, prieskumy zamerané na cieľové publiká školského vzdelávania a odbornej prípravy a výskumné projekty.

Dôležitou fázou bola verejná konzultácia otvorená od februára do septembra 2020 ako súčasť prípravných prác na oznámení o akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027. Bola zameraná sa na vplyv pandémie ochorenia COVID-19, pričom sa zhromaždilo vyše 2 700 odpovedí zo 60 krajín. Konzultácie s európskymi školákmi sa uskutočnili aj prostredníctvom online komunity učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl eTwinning.

- **Získavanie a využívanie odborných znalostí**

Návrh je založený na širokej škále správ a štúdií o: pedagogických prístupoch k rozvoju kľúčových kompetencií, profesijnom rozvoji učiteľov a vedúcich pracovníkov škôl, využívaní digitálnych technológií v školskom vzdelávaní a riadení školského vzdelávania. Pokiaľ ide

o osobitné aspekty, vstupné informácie poskytl aj traja odborní konzultanti zapojení do rámca vzdelávania a odbornej prípravy 2020¹⁶. Pri preskúmaní sa zohľadnili správy a štúdie z OECD, UNESCO a Rady Európy, ako aj práca Spoločného výskumného centra Európskej komisie (najmä v oblasti pedagogických prístupov k rozvoju kľúčových kompetencií, využívania digitálnych technológií v školskom vzdelávaní a skúsenosti detí a rodičov s učením na začiatku pandémie). Tieto informácie sú zahrnuté do sprievodného pracovného dokumentu útvarov Komisie.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na doplnkový charakter činností vo vzťahu k iniciatívam členských štátov, dobrovoľnú povahu navrhovaných činností a rozsah očakávaných vplyvov sa posúdenie vplyvu nevykonalo. Pri vypracovaní návrhu sa informácie čerpali z predchádzajúcich štúdií, konzultácie s členskými štátmi a verejnej konzultácie.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuvádza sa.

- **Základné práva**

Toto navrhované odporúčanie rešpektuje základné práva a zásady uznávané v Charte základných práv Európskej únie, a to právo na vzdelanie uvedené v článku 14 a právo na ochranu osobných údajov uvedené v článku 8. Osobné údaje musia byť riadne spracované na konkrétne účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom, zákonom ustanovenom základe; okrem toho, každý má právo na prístup k zhromaždeným údajom, ktoré sa ho týkajú, a právo na ich opravu. Opatrenia sa budú vykonávať v súlade s právnymi predpismi EÚ o ochrane osobných údajov, najmä s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹⁷ o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

4. VPLYV NA ROZPOČET

Táto iniciatíva si nebude vyžadovať dodatočné zdroje z rozpočtu EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania a spôsoby monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia na podporu vykonávania navrhuje v spolupráci s členskými štátmi vypracovať konkrétny poradenský materiál, príručky a ďalšie konkrétne výstupy založené na faktoch, činnostiach partnerského učenia a určení osvedčených postupov. Týmto sa na úrovni systému a škôl vyplnia zistené medzery v podpore rozvoja metódy zmiešaného učenia.

Komisia mieni podávať správy o využívaní odporúčania v kontexte strategického rámca pre európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

¹⁶ [Európska politická spolupráca \(rámec ET 2020\) | Vzdelávanie a odborná príprava \(europa.eu\).](#)

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>.

Neuvádza sa.

- **Náčrt odporúčania a pracovný dokument útvarov Komisie**

V návrhu odporúčania sa navrhujú usmernenia a kroky, ktoré môžu členské štáty vykonávať, aby vyriešili krátkodobé následky pandémie a aby vyvážená a dobre zameraná metóda zmiešaného učenia viedla k vysokokvalitnému a inkluzívnemu primárnemu a sekundárnemu vzdelávaniu. Stanovuje sa v ňom záväzok Európskej komisie dopĺňať a podporovať opatrenia členských štátov v tejto oblasti.

V sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie sa uvádza široká škála faktov z nedávneho výskumu spolu s názormi a skúsenosťami európskych zainteresovaných strán s cieľom podporiť navrhované odporúčanie a poskytujú príklady existujúcich politík a projektov v rýchlo sa rozvíjajúcej oblasti.

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa zmiešaného učenia v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 165 a 166,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Pandémia ochorenia COVID-19 ovplyvnila a vyvinula bezprecedentný tlak na systémy vzdelávania a odbornej prípravy na celom svete a v celej Únii. Spoločenské obmedzenia priniesli závažné zmeny vo výučbe a učení sa, ako aj v komunikácii a spolupráci v rámci spoločenstiev pre vzdelávanie a odbornú prípravu.¹⁸ Mali vplyv na vzdelávajúce sa osoby, ich rodiny, učiteľov, školiteľov a vedúcich pracovníkov inštitúcií, ako aj na odborníkov spoločenstiev, ktorí podporujú vzdelávanie, ako sú sociálni pracovníci a pedagógovia v oblasti kultúry. Členské štáty dokázali rýchlo zmobilizovať možnosti a podporu pre dištančné vzdelávanie, najmä digitálne riešenia. Získali sa poznatky o nových možnostiach vzdelávania vrátane významného zvýšenia digitálnych kompetencií učiteľov a užších väzieb medzi školami a širšou komunitou. Mnohé členské štáty sa však stretli s nedostatkami v systéme, s rozsiahlym nedostatkom pripravenosti a zdrojov na prechod na odlišný prístup k výučbe a učeniu sa, čo zvýraznilo a zhoršilo existujúce nerovnosti, rozdiely a potreby. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy sa musia týmito problémami zaoberať a zvýšiť aj svoju odolnosť, lepšie čeliť a prispôbovať sa meniacim sa okolnostiam v budúcnosti.
- (2) V akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027 sa opisuje vízia Európskej komisie pre vysokokvalitné, inkluzívne a prístupné digitálne vzdelávanie v Európe. Je to výzva na opatrenia zamerané na silnejšiu spoluprácu na európskej úrovni s cieľom poučiť sa z pandémie ochorenia COVID-19 a prispôbiť systémy vzdelávania a odbornej prípravy digitálnemu veku. Zdôrazňuje sa v ňom potenciál technológií na umožňovanie individualizovanejšieho, flexibilnejšieho a na študentov zameraného vzdelávania. Hľadajú sa ním riešenia nerovnosti vo vzdelávaní, keď neexistujú digitálne kompetencie, prístup k vhodným nástrojom a spoľahlivé online pripojenie. Zdôrazňuje sa v ňom potreba posilnenia digitálnych kapacít v systémoch vzdelávania a odbornej prípravy.

¹⁸ Ú. v. EÚ C 212I, 26.6.2020, s. 9 – 14.

- (3) V Európskom pilieri sociálnych práv¹⁹ sa ako prvá zásada uvádza, že každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce. V zásade 11 piliera sa uvádza, že deti zo znevýhodneného prostredia majú právo na osobitné opatrenia na podporu rovnosti príležitostí. Účinné uplatňovanie týchto zásad vo veľkej miere závisí od rozhodnutia a opatrení členských štátov. Opatrenia na úrovni EÚ môžu dopĺňať vnútroštátne opatrenia a Komisia predstavila svoj príspevok v rámci akčného plánu na realizáciu európskeho piliera sociálnych práv.²⁰ V európskom programe v oblasti zručností²¹ sa vymedzujú opatrenia, ktoré majú pomôcť jednotlivcom a podnikom rozvíjať viac a lepšie zručnosti a využívať ich prostredníctvom posilňovania udržateľnej konkurencieschopnosti a budovania odolnosti pri reakcii na krízy, a to na základe poznatkov získaných počas pandémie COVID-19; navrhuje sa v ňom aj podpora vedeckého vzdelávania v rámci činností v oblasti výskumu a inovácií. V odporúčaní Rady, ktorým sa ustanovuje Európska záruka pre deti, sa členské štáty vyzývajú, aby deťom v núdzi (t. j. ohrozeným chudobou alebo sociálnym vylúčením) zaručili účinný a voľný prístup k vzdelávaniu a školským činnostiam. Stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa požaduje vybudovanie inkluzívneho a kvalitného vzdelávania. Posilňovanie rozvoja kompetencií je jedným z cieľov európskeho vzdelávacieho priestoru, ktorý by mohol využiť „plný potenciál vzdelávania a kultúry ako hybných síl pre tvorbu pracovných miest, sociálnu spravodlivosť či aktívne občianstvo a príležitosti na zažívanie európskej identity v celej jej rozmanitosti.“²²
- (4) V rýchlo sa meniacom a veľmi prepojenom svete bude musieť každý disponovať širokou škálou kompetencií a nepretržite ich počas celého života rozvíjať. Účelom kľúčových kompetencií, ako sú vymedzené v európskom referenčnom rámci kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie²³, je položiť základ na vybudovanie spravodlivejších a demokratickejších spoločností. Reaguje sa nimi na potrebu inkluzívneho a udržateľného rastu, sociálnej súdržnosti a ďalšieho rozvoja demokratickej kultúry.
- (5) V odporúčaní Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie²⁴ sa uvádza, že rozvoj kompetencií sa umožňuje zahrnutím rôznych vzdelávacích prostredí a nástrojov, vrátane digitálnych technológií, a úloh do koncepcie vzdelávania, poskytovaním podpory pedagogickým zamestnancom, ako aj ďalším zainteresovaným stranám, ktoré podporujú vzdelávacie procesy, vrátane rodín, podporou a ďalším rozvojom posudzovania a potvrdzovania kľúčových kompetencií získaných v rôznych prostrediach a posilňovaním spolupráce v rámci vzdelávania a medzi vzdelávaním a inými oblasťami vo forme komplexnejšieho akčného programu.
- (6) V odporúčaní Rady o odbornom vzdelávaní a príprave (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť²⁵ sa navrhuje modernizovaná vízia politiky EÚ v oblasti OVP vrátane jej digitalizácie a využívania zmiešaného učenia.

¹⁹ COM(2017) 250.

²⁰ COM(2021) 102.

²¹ COM(2020) 274 final.

²² COM(2017) 673.

²³ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1 – 13., príloha.

²⁴ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1 – 13.

²⁵ Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1 – 16.

- (7) Závery Rady o európskych učiteľoch a školiteľoch pre budúcnosť²⁶ uznávajú, že učitelia, školitelia a vedúci pracovníci škôl sú nepostrádateľnou hybnou silou vzdelávania a odbornej prípravy, ktorí by sa mali podieľať na tvorbe politík v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy s autonómiou pri uplatňovaní týchto politík v praxi, ale ktorí potrebujú aj podporu komplexného prístupu k počítačovému vzdelávaniu, indukcii a kontinuálnemu profesijnému rozvoju.
- (8) Pandémia zvýšila dlhodobé obavy o fyzickú, duševnú a emocionálnu pohodu detí a mladých ľudí. Všetky deti a mladí ľudia by sa mali podporovať v tom, aby si užívali zdravý a aktívny životný štýl, ktorý podporuje pozitívne celoživotné návyky, a aby mali možnosť zúčastňovať sa na rôznych športových a iných fyzických činnostiach, ktoré zlepšujú motorické zručnosti a podporujú duševnú a emocionálnu pohodu. Deti a mladí ľudia potrebujú aj podporu pre svoju duševnú a emocionálnu pohodu počas vzdelávania vrátane učebných úloh pod zvýšeným tlakom a porozumenia toho, čo je bezpečné a zodpovedné online správanie. Podpora je potrebná aj pre tie vzdelávajúce sa osoby, ktoré trávajú dlhé časové obdobia mimo podpory rovesníkov alebo zamestnancov škôl.
- (9) Zmiešané učenie vo formálnom vzdelávaní a odbornej príprave nastáva vtedy, keď škola, pedagóg alebo vzdelávajúca sa osoba zaujme k vzdelávaciemu procesu viac ako jeden prístup: kombinovanie prostredia školy a iných fyzických prostredí mimo nej (dištančné vzdelávanie), kombinovanie rôznych vzdelávacích nástrojov, ktoré môžu byť digitálne (vrátane online) a nedigitálne. Učitelia a školy na základe svojho odborného posúdenia vyberú a umožnia ich používanie ako súčasť pútavých a účinných učebných úloh, ktoré podporujú rozvoj širokých kompetencií.
- (10) Vzdelávanie v rôznych prostrediach vrátane školských budov, doma, vonku, kultúrnych pamiatok a pracovísk, môže deti a mladých ľudí motivovať a posilniť ich široký rozvoj kompetencií. To im zase môže pomôcť pochopiť a motivovať sa dôležitosťou formálneho vzdelávania a odbornej prípravy pre ich život v spoločnosti a zvýšiť ich angažovanosť vo vzťahu k miestnym a globálnym výzvam, napríklad k otázkam súvisiacim so životným prostredím a zmenou klímy.
- (11) Metóda zmiešaného učenia uznáva hodnotu školy ako spoločného priestoru pre osobnú a sociálnu interakciu, ktorý je sám osebe dôležitý pre vzdelávanie ako spôsob chápania sveta a jeho jasného vyjadrovania.
- (12) Metóda zmiešaného učenia môže posilniť rozvoj širokých kompetencií vďaka rôznorodosti vzdelávacích úloh a nástrojov, ktoré môže zahŕňať. Používanie digitálnych technológií vrátane online pripojovacích zariadení môže uľahčovať interakciu vzdelávajúcej sa osoby s ostatnými vzdelávajúcimi sa osobami, vzdelávacími programami a inými zdrojmi informácií a môže podporovať vzdelávanie sa v rôznych prostrediach. Doplnkové využívanie vedeckého vybavenia, remeselných nástrojov, reálií (predmetov, ktoré sa vyskytujú a používajú v každodennom živote), publikovaných textov, nástrojov na písanie a nástrojov vizuálneho umenia môže podporovať tvorivosť a osobný prejav ako jednotlivca, tak aj v kolektíve.
- (13) Vzdelanie je základným ľudským právom a právom dieťaťa. Prístup k nemu musí byť zaručený, a to nezávisle od prostredia, v ktorom sa uskutočňuje – v škole, dištančne alebo ako kombinácia oboch spôsobov – a nezávisle od rôznych osobných a sociálnych pomerov vzdelávajúcich sa osôb. Aj bez ohľadu na pandémiu je metóda

²⁶ Ú. v. EÚ C 193, 9.6.2020, s. 11 – 19.

zmiešaného učenia príležitosťou na zlepšenie kvality, relevantnosti a inkluzívnosti vzdelávania a odbornej prípravy, ako je lepšie zabezpečenie vzdelávania vo vidieckych a vzdialených regiónoch vrátane najvzdialenejších regiónov a ostrovných spoločenstiev a pre ďalšie vzdelávajúce sa osoby, ktoré nemôžu navštevovať školu každodenne: osoby, ktoré sú súčasťou kočovných komunit, mladé osoby s opatrovateľskými povinnosťami, osoby so zdravotnými problémami alebo zdržiavajúce sa v nemocniciach a zariadeniach starostlivosti, vrcholoví športovci a osoby, ktoré sa zúčastňujú na odbornej príprave alebo majú platenú prácu. Všetky prostredia a nástroje by mali byť rovnako prístupné pre menšinové skupiny, deti so zdravotným postihnutím a zo sociálno-ekonomicky znevýhodnených prostredí a nemali by viesť k diskriminácii ani segregácii.

- (14) Zmiešané učenie si vyžaduje jednotný celosystémový prístup k vytváraniu vhodných podmienok. Zahŕňa to zapájanie aplikujúcich odborníkov s rôznymi odbornými znalosťami a presadzovanie spolupráce so spoločenstvom, ktoré podporuje spoločnú zodpovednosť za rozvoj mladých ľudí. Účinnosť systémových opatrení na podporu zmiešaného učenia sa bude spoliehať aj na formulovanie a podporu vzťahov medzi rôznymi prvkami ekosystému, medzi vzdelávacími orgánmi, priemyslom vzdelávacích zdrojov (poskytujúci technológie, vydávanie a ďalšie vybavenie podľa učebných osnov), výskumnými, vzdelávacími inštitúciami a inštitúciami odbornej prípravy a spoločenstvami.
- (15) Zmiešané učenie je všeobecne zavedeným postupom v počiatočnom odbornom vzdelávaní a príprave²⁷, ale pandemické obmedzenia spochybnili schopnosť inštitúcií a organizácií poskytovať učenie sa na pracovisku a udržiavať komunikáciu so školiteľmi a s mentormi, ako aj ovplyvňovať poskytovanie učňovskej prípravy. Obmedzením prístupu k praktickým skúsenostiam sa zdôraznila známa potreba odborného vzdelávania a prípravy s cieľom využívať výhody digitálnych technológií vrátane digitálnych zariadení a vzdelávacích platforiem, ePortfólií a rozšírenej reality a virtuálnej reality pre simulácie. Posilnila sa aj potreba rozumieť tomu, ako sa používajú digitálne technológie na vzdelávanie v rôznych prostrediach (napr. v škole alebo počas odbornej stáže), a koordinovať ich používanie.
- (16) Dôležitosť a význam neformálneho vzdelávania je zrejmá zo skúseností získaných prostredníctvom práce s mládežou, dobrovoľníckej činnosti a účasti na kultúrnych činnostiach vrátane športu pre všetkých. Neformálne vzdelávanie hrá dôležitú úlohu pri podpore rozvoja základných medziľudských, komunikačných a poznávacích zručností, okrem iného aj tvorivosti, ktorá uľahčuje mladým ľuďom prechod do dospelosti, aktívneho občianstva a pracovného života.²⁸ Určovanie nových spôsobov vzdelávania zahŕňa lepšiu spoluprácu medzi formálnymi a neformálnymi vzdelávacími prostrediami.²⁹
- (17) V tomto odporúčaní sa v plnej miere rešpektujú zásady subsidiarity a proporcionality,

²⁷ Počiatočné odborné vzdelávanie a príprava sa zvyčajne vykonáva na úrovni vyššieho sekundárneho vzdelávania a postsekundárneho vzdelávania pred tým, ako sa študenti zaradia do pracovného života. Uskutočňuje sa buď v školskom prostredí (hlavne v učebniach) alebo v pracovnom prostredí, ako sú školiace strediská a spoločnosti, a to v závislosti od národných systémov vzdelávania a odbornej prípravy a ekonomických štruktúr.

²⁸ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9624-2017-INIT/sk/pdf>.

²⁹ 2015/C 172/03.

TÝMTO ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

1. Na základe poznatkov získaných v súvislosti s krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 podporovať obnovu a pripravenosť systémov vzdelávania a odbornej prípravy riešením dôsledkov pandémie na vzdelávajúce sa osoby, pedagógov a všetkých odborníkov v oblasti vzdelávania a rozvíjať dlhodobý strategický prístup k zmiešanému učeniu v súlade so zásadami stanovenými v tomto odporúčaní³⁰. Vychádzať z úspešných inovácií zavedených alebo testovaných počas pandémie a určených na výmenu a rozširovanie osvedčených postupov.
2. Podporovať vzdelávajúce sa osoby zohľadnením týchto opatrení:

Ako priama reakcia na krízu

- a) Poskytovanie ďalších možností vzdelávania a cielená podpora vzdelávajúcich sa osôb, ktoré čelia vzdelávacím ťažkostiam, majú osobitné vzdelávacie potreby, sú zo znevýhodnených skupín, alebo sú inak postihnuté narušením vzdelávania. Mohlo by to zahŕňať napríklad zvýšenú individualizovanú podporu a osobné tutorstvo, systémy mentorstva (vrátane partnerského mentorstva), ďalší čas na učenie sa počas školského roka a/alebo prázdnin, prístup k ďalším vzdelávacím prostrediam, ako sú verejné knižnice a spoločenské priestory, a do mimoškolských zariadení s pedagogickou podporou.
- b) Uprednostňovanie fyzickej a duševnej pohody vzdelávajúcich sa osôb a ich rodín. Mohlo by to zahŕňať rozvoj poradenstva pre duševné zdravie, začlenenie politik týkajúcich sa podmienok vzdelávajúcich sa osôb a boja proti šikanovaniu do školských cieľov, monitorovacích procesov a procesov zabezpečenia kvality (ako súčasť pravidelného zabezpečovania kvality alebo činností školskej inšpekcie alebo v kontexte konkrétnych hodnotení situácie v škole v súvislosti s pandémiou), pridelenie špecializovaných zamestnancov alebo uľahčenie prístupu ku kvalifikovaným odborníkom a službám v oblasti duševného zdravia a podpory.
- c) Podpora rozvoja digitálnych kompetencií vzdelávajúcich sa osôb a rodín a digitálnej kapacity vzdelávacích systémov prostredníctvom podpory investícií do dostupných zariadení a pripojiteľnosti na úrovni škôl a spoločenských a poskytovania príležitostí na podporu digitálnych zručností vrátane využívania technológií na samostatné vzdelávanie a vzdelávanie založené na spolupráci. Realizácia investícií a reforiem predpokladaných v národných plánoch a Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s cieľom zabezpečiť, aby všetky vzdelávajúce sa osoby mali prístup k potrebnému vybaveniu a možnostiam vzdelávania.

Podporovať obnovu a dlhodobú pripravenosť vzdelávania a odbornej prípravy:

3. Skúmanie spôsobov, ako vypracovať metódu zmiešaného učenia v oblasti primárneho a sekundárneho vzdelávania v prospech všetkých vzdelávajúcich sa osôb a zabezpečiť trvalý pozitívny vplyv na výučbu a učenie sa prispôbenú veku, schopnostiam a vzdelávacím cieľom žiakov. Mohlo by to zahŕňať posilnenie rozvoja kombinácie prostredí školy a dištančného vzdelávania s cieľom vytvoriť väčšiu

³⁰

Rámec zmiešaného učenia uvedený v pracovnom dokumente útvarov Komisie môže byť základom na konkrétne opatrenia prispôbené situácii v jednotlivých krajinách.

flexibilitu a primerané podmienky pre miesto, kde sa vzdelávanie uskutočňuje, a to s prihliadnutím na rôzne potreby vyplývajúce z rôznych sociálno-ekonomických podmienok a podmienok bývania, posilnenie rozvoja a začlenenie nástrojov na vzdelávanie s cieľom poskytnúť príležitosti na skúmanie a vyjadrenie vrátane rozvoja prírodovednej gramotnosti, podpora vzdelávania v rôznych prostrediach, vytvorenie primeranej rovnováhy medzi vzdelávaním vedeným učiteľmi a študentmi na jednej strane a vzdelávaním na báze spolupráce a samostatným vzdelávaním na strane druhej, testovanie metód učenia sa s cieľom zvýšiť prítťaživosť nových možností a lepších vzdelávacích riešení tak pre vzdelávajúce sa osoby, ako aj učiteľov.

4. Využívanie zmiešaného učenia ako spôsobu podpory autonómie a vzdelávania prispôsobeného individuálnym potrebám vzdelávajúcich sa osôb (s prihliadnutím na vek, schopnosti a špecifické vzdelávacie potreby žiakov) a na rozvoj ich osobných a sociálnych kompetencií a kompetencie naučiť sa učiť (jedna z ôsmich kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie³¹ a ďalej rozvinutých v európskom rámci LifeComp³²).
5. Podporovať učiteľov zohľadnením týchto opatrení:

Ako priama reakcia na krízu:

- a) Podpora kurzov, programov a nástrojov³³ na digitálne zvyšovanie kvalifikácie učiteľov. Vypracovanie a rozširovanie pedagogických modulov a zdrojov online a na mieste s cieľom pomôcť učiteľom prispôbovať svoje vyučovacie metódy kombinovanými prístupmi, a to na základe ich skúseností a spätnej väzby, a zapojiť učiteľov do využívania nových nástrojov a materiálov.
- b) Zvýšené zameranie na podmienky pedagógov, vedúcich pracovníkov škôl a ďalších pedagogických zamestnancov. Mohlo by to zahŕňať uľahčený prístup ku kvalifikovaným odborníkom a službám v oblasti duševného zdravia a podpory, podporu organizácie partnerskej podpory na zmiernenie stresu a väčšie možnosti odbornej prípravy v oblasti odolnosti/duševnej pohody v programoch počiatového vzdelávania učiteľov a kontinuálneho profesijného rozvoja.
- c) Mobilizácia alebo prijímanie ďalších zamestnancov s cieľom poskytnúť viac času na individuálnu podporu činností v škole a mimo nej.

Podporovať obnovu a dlhodobú pripravenosť pedagógov:

- d) Začlenenie koncepcie zmiešaného učenia do povinných programov počiatového vzdelávania učiteľov³⁴ a kontinuálneho profesijného rozvoja³⁵,

³¹ Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1 – 13.

³² Rámec LifeComp sa skladá z troch vzájomne prepojených oblastí kompetencií: „osobná“, „sociálna“ a „schopnosť učiť sa“. Každá oblasť obsahuje tri kompetencie: sebaregulácia, flexibilita, pohoda (osobná oblasť), empatia, komunikácia, spolupráca (sociálna oblasť), rastové myslenie, kritické myslenie a riadenie učenia (oblasť schopnosti učiť sa). Kompetencie rámca LifeComp sa uplatňujú vo všetkých sférach života a možno ich získať celoživotne prostredníctvom formálneho, informálneho a neformálneho vzdelávania. <https://ec.europa.eu/jrc/en/lifecomp>.

³³ Európska komisia uvedie v októbri 2021 nový nástroj SELFIE pre učiteľov, ktorý môže podporovať pedagógov pri plánovaní rozvoja ich digitálnych kompetencií.

³⁴ Obdobie formálneho štúdia na získanie uznávanej kvalifikácie a učiteľského zamestnania. Toto zvyčajne ponúkajú oddelenia pre vzdelávanie na univerzitách alebo nezávislé inštitúcie pre vzdelávanie učiteľov (porovnaj slovník v pracovnom dokumente útvarov Komisie).

ktoré majú pedagogickým zamestnancom pomôcť primerane prispôsobiť koncepciu vzdelávania ich profesijným súvislostiam a umožniť im vzdelávanie pomocou rôznych vnútorných a vonkajších prostredí, nástrojov a úloh.

- e) Poskytovanie prístupu k odborným centráam a primeraným zdrojom, ktoré usmerňujú a zlepšujú koncepciu a umožnenie vzdelávania. Podpora zamestnancov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy pri rozvoji metódy zmiešaného učenia v ich konkrétnych súvislostiach prostredníctvom výmen zamestnancov a partnerského vzdelávania, sietí, projektov spolupráce a spoločenstiev praxe.
- f) Vypracovanie usmernenia k novým prístupom v oblasti hodnotenia a záverečných skúšok s vhodnými nástrojmi na formatívne a sumatívne hodnotenie, ktoré sú vhodné pre rôzne úrovne vzdelávania a odbornej prípravy a rovnako platné pre prostredia škôl a dištančného vzdelávania.
- g) Stimulovanie pedagogických zamestnancov, aby sa zúčastňovali na prieskumných projektoch a výskume vrátane testovania využívania úloh v iných prostrediach vzdelávania a používania digitálnych technológií na podporu vzdelávania.

6. Podporovať školy zohľadnením týchto opatrení:

Ako priama reakcia na krízu:

- a) Poskytovanie nástrojov a zdrojov pre zmiešané učenie, ako aj usmernení školám k tomu, ako ich možno využívať.³⁶
- b) Podpora účinných partnerstiev v oblasti infraštruktúry a zdrojov medzi rôznymi poskytovateľmi vzdelávania, napríklad z podnikania, umenia, kultúrneho dedičstva, športu, prírody, vysokoškolského vzdelávania a výskumných ústavov, odvetvia vzdelávacích zdrojov (vrátane technológií, vydávania a iného vybavenia pre učebné osnovy) a pedagogického výskumu.
- c) Podpora škôl pri hodnotení ich stratégií a postupov začleňovania a prijímaní opatrení potrebných na nápravu nedostatkov, a to aj využívaním nástrojov EÚ.³⁷

Podporovať dlhodobejšiu obnovu a zvyšovať kapacitu organizačných zmien

- d) Investície do vysokorýchlostného internetového pripojenia prostredí škôl a dištančného vzdelávania, od ktorého závisí online vzdelávanie.
- e) Umožnenie dostatočnej úrovne autonómie na rozhodovanie na úrovni škôl (školskými radami, riaditeľmi, vedúcimi pracovníkmi) s cieľom uľahčovať inováciu, reaktivitu a prispôsobovanie sa miestnym potrebám.
- f) Podpora vedúcich pracovníkov škôl pri riadení organizačných zmien pomocou špecializovaného profesijného rozvoja a poradenstva pre ich funkcie. Podpora

³⁵ Vzdelávanie, do ktorého sa kvalifikovaní pracovníci zapájajú v ktorejkoľvek fáze svojej kariéry s cieľom zdokonaľiť svoju prax (porovnaj slovník v pracovnom dokumente útvarov Komisie).

³⁶ Nástroj SELFIE môže pomôcť školám zobrazovať a zhromažďovať fakty o ich súčasnej situácii a potrebách. Tento nástroj je modulárny a každá škola ho môže prispôbovať tak, aby zohľadňoval jej konkrétny kontext.

³⁷ Európsky súbor nástrojov pre školy „Podpora inkluzívneho vzdelávania a riešenie problému predčasného ukončovania školskej dochádzky“ ponúka množstvo zdrojov a praktických príkladov, ako aj nástroj na sebahodnotenie škôl.

škôl a pridružených poskytovateľov vzdelávania, aby uvažovali o metóde zmiešaného učenia v rámci ich strategického plánovania, ktoré môže zahŕňať využívanie nástrojov sebahodnotenia.

- g) Podpora dialógu a vytváranie sietí medzi radom zainteresovaných strán zapojených tak do škôl, ako aj dištančného vzdelávania s cieľom vytvárať spätnú väzbu a nápady pre budúci rozvoj z rôznych zdrojov. Malo by to zahŕňať aj dialóg, usmerňovanie a stratégie na ochranu bezpečnosti a súkromia detí v digitálnom svete.
 - h) Zameranie časti vnútorných a/alebo vonkajších mechanizmov kontroly a zabezpečenia kvality školy na kombináciu vzdelávacích prostredí a nástrojov, ktoré zahŕňajú hodnotenie iných poskytovateľov ako školy alebo hodnotenie ich prostredníctvom.
7. Plne využívať finančné prostriedky a praktické alebo odborné znalosti EÚ na reformy a investície do infraštruktúry, nástrojov a pedagogiky na zvýšenie odolnosti a pripravenosti škôl pripravených na budúcnosť, najmä program Erasmus+, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, Európsky sociálny fond Plus, Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), program Digitálna Európa, rámcový program Horizont Európa a Nástroj technickej podpory.
8. Investovať do monitorovania, výskumu a hodnotenia politických výziev a vplyvu týchto iniciatív s cieľom nadviazať na získané skúsenosti a informovať o budúcich reformách politik, a to aj prostredníctvom budovania na skúsenostiach vzdelávajúcich sa osôb, ako aj na získaných údajoch s cieľom vypracovať najlepšie postupy a prispôbené riešenia umelej inteligencie pre zdokonalené programy vzdelávania.
9. Poskytnúť primeraný rámec na vykonávanie tohto odporúčania zohľadnením opatrení podporujúcich zmiešané učenie v národných akčných plánoch na vykonávanie Európskej záruky pre deti.

TÝMTO VYZÝVA KOMISIU, ABY:

1. Podporovala vykonávanie tohto odporúčania umožnením vzájomného učenia a výmen medzi členskými štátmi a všetkými príslušnými zainteresovanými stranami prostredníctvom:
 - 1.1. strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030)³⁸,
 - 1.2. nového európskeho centra digitálneho vzdelávania a nového strategického dialógu s členskými štátmi, ktorý sa ustanoví v rámci akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027 na podporu medziodvetvovej spolupráce v oblasti digitálneho vzdelávania,
 - 1.3. online platforiem EÚ a spoločentiev pre vzdelávanie a odbornú prípravu vrátane platforiem School Education Gateway a eTwinning a európskeho súboru nástrojov pre školy „Podpora inkluzívneho vzdelávania a riešenie problému predčasného ukončovania školskej dochádzky“.
2. Podporovala rozvoj zdrojov v spolupráci s členskými štátmi, ako sú:

³⁸ Ú. v. EÚ C 66, 26.2.2021, s. 1 – 21.

- 2.1. usmerňujúci materiál založený na faktoch o koncepcii vzdelávania a postupoch pri organizácii školy v rámci metódy zmiešaného učenia vrátane digitálnych nástrojov, prístupov k hodnoteniu a potvrdzovaniu vzdelávania a ochrany údajov, súkromia a bezpečnosti v kontexte zmiešaného učenia,
- 2.2. využívanie potenciálu pripravovaného európskeho rámca pre digitálny obsah vzdelávania

s cieľom vytvoriť a sprístupniť vysokokvalitný digitálny obsah vzdelávania, ktorý sa vypracuje ako súčasť akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027.
3. Podporovala možnosti profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a ďalších zainteresovaných strán prostredníctvom:
 - 3.1. poskytovania hromadných otvorených online kurzov (MOOC) o zmiešanom učení pre učiteľov, školiteľov, vedúcich pracovníkov škôl a pedagógov učiteľov, ktoré organizuje platforma School Education Gateway a podporuje široké využívanie týchto kurzov pre zamestnancov škôl,
 - 3.2. sprístupnenia osvedčených postupov z výmen pracovníkov, projektov a sietí v rámci programu Erasmus+, a to aj prostredníctvom online komunity eTwinning, budúcich pedagogických akadémií programu Erasmus+, ako aj centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy,
 - 3.3. zavedenia nového online nástroja SELFIE pre učiteľov, ktorý im pomôže uvažovať o ich digitálnych kompetenciách a naplánovať ďalšie zlepšenie. Vychádza to z nástroja SELFIE pre digitálne plánovanie celej školy, ktorý môže pomôcť podporiť účinné metódy zmiešaného učenia, a to aj v oblasti OVP.
4. Podporovala iniciatívy na ďalší rozvoj a podporu inkluzívneho, spravodlivého, kvalitného vzdelávania a možnosti na celoživotné vzdelávanie pre všetkých ako súčasť európskeho vzdelávacieho priestoru týkajúceho sa školského vzdelávania, najmä pokiaľ ide o inklúziu vzdelávajúcich sa osôb z rôznych pomerov, ktoré ovplyvňujú ich prístup ku konkrétnym vzdelávacím prostrediam a nástrojom, a začlenenie tých, ktorí vo vzdelávacom procese požadujú cieľnú podporu.
5. Nadalej podporovala členské štáty pri uskutočňovaní reforiem s cieľom zvýšiť kvalitu a inkluzívnosť systémov školského vzdelávania a podporovala ich digitálnu pripravenosť v súlade s cieľmi akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027.
6. Zahrnula zameranie na rozvoj metódy zmiešaného učenia do primárneho a sekundárneho školského vzdelávania, a to v rámci pravidelných správ o pokroku týkajúcich sa európskeho vzdelávacieho priestoru a akčného plánu digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*